

MENIGHETSBLADET

FOR SØNDRE LAND

NR. 2, ÅRG. 85
SOMMER 2024

Å ligge i grønne enger

Så mye lettere alt kjennes når det er sommer. Lange, lyse sommerdager gir varme, ro og glede i både kropp, sjel og sinn.

Ved barndomshjemmet mitt står enga snart i sin skjønneste fargeprakt. Når sola varmer, fuglene synger og blomstene nikker til oss i en svalende sommervind, er det som vi glemmer hvor kaldt, tungt og mørkt det var, på akkurat samme sted, for bare noen måneder siden.

Hvem husker vel ikke barndommens sommerferier, og følelsen av å springe barbeint i gresset på en varm sommerdag. Bekymringsløs lek i blomsterenga, glede og latter. Ligge på ryggen og se de hvite skyene gli forbi. Sene sommerkvelder etterfulgt av lykelige, avslappende dager, hvor verden utenfor føltes langt, langt borte.

For det er jo slik det er. Når livsveien du går på er slak og rett, kjennes alt lekende lett og behagelig. Trygt og forutsigbart. Som en endeløs og deilig sommerferie hvor livet smiler.

Så har du dagene hvor livet gir mer motstand, med krasse svinger, dumper i veien og oppoverbakker. Stein i skoene. Gnagsår. Kanskje en fjelltopp eller to som må forseres. Livsveien kjennes tung og bratt. Kanskje tenker du at nå orker du ikke å gå lenger. Kanskje vil du senke farten og stoppe opp en stund. Kanskje tenker du at alt ville vært lettere om du hadde valgt en annen vei?

På slike dager er det en trøst å vite at du ikke er alene. Det står skrevet i Bibelen, Salme 23; «Herren er min hyrde, det mangler meg ingenting. Han lar meg ligge i grønne enger, han leder meg til hvilens vann. Han styrker min sjel, han fører meg på rettferdighets stier for sitt navns skyld. Om jeg enn skulle vandre i dødsskyggens dal, frykter jeg ikke for ondt. For du er med meg, din kjepp og din stav, de trøster meg.»

Kanskje er det bak den tyngste bakken at den grønneste enga åpenbarer seg. Kanskje er det bak de neste toppene du finner vannet hvor du kan hvile. Hva som venter rundt neste sving vet bare den som går videre. Og det finnes alltid noe vakkert å hvile øynene på, også i de dagene hvor man må lete litt etter lyspunktene.

Bruk livets sommerdager godt. Tørr å stole på og tro på at Gud går sammen med deg og leder deg på riktig vei. Finn dine grønne enger og blikkstilte vann, der du kan hente hvile, styrke og ro. Da kan du møte også det som venter rundt neste sving. GOD sommer!

Guro N Blikset

Kirkekontoret:
Rådhuset (3.etg), 2860 Hov
Tlf: 902 77 164
Kontortid: Man.–tors. kl. 10–14.

Ansatte:
Menighetssekretær:
Belinda Jørandli Rudsgen
E-post: post.søndre-land@kirken.no

Sokneprest Vivian Fleischer Nyborg.
Tlf: 958 16 279. E-post: vn358@kirken.no.
Sokneprest Øystein Wang,
tlf: 95 27 94 98. E-post: ow896@kirken.no

Kirkeverge Hilde Myklebust Lunde
970 27 978
E-post: hl548@kirken.no

Kantor Svetlana Starcheusova,
Tlf: 47848689. svetsstar@hotmail.com.
Kantor Gerd Myklebust Wang.
tlf: 41809893. gerd@wango.no

Kirketjenere i Fluberg, Landåsbygda,
Skute, Enger og Hov:
Øistein Sveum, tlf: 920 28 711.
Kenneth Bekkelien tlf: 909 98 147.
Treffes hverdager kl 09-14.

Fluberg menighetsråd:
Elsa Karin Brenden, leder.
Skute menighetsråd:
Merethe Gulbrandsen Struksnes, leder.

Søndre Land menighetsråd:
Bente Skårberg, leder

Søndre Land kirkelige fellesråd
Elsa Karin Brenden, leder. Tlf: 924 60 917

Redaksjonskomité:
Steinar Barstad
Mikal Myrland
Runa Bjone
Øyvind Sporild
Guro N. Blikset
Gunn-Merete Bergheim Rustøe
Elsa Karin Brenden
Øystein Wang (redaktør og layout)
Bjørn A Johansen og
Bjørn Langseth (distribusjon).

Forsidebilde: Eurovisionsgudstjeneste i
Skute kirke
Foto: Taras Bezpolyi
Stoff til neste nummer må være levert
innen 15. september 2024.

Les bladet digitalt på
kirkenisondreland.no
Menighetsbladet er miljøvennlig trykket hos
Merkur Trykkeri, Oslo.

Folkeakademiet med litterære godbiter

Torsdag 27. juni klokken 18.00 kommer Ove Røsbak til Våtmarkssenteret i Søndre Land for å snakke om den folkekjære poeten Halldis Moren Vesaas.

Hun er en ruvende skikkelse i norsk litteraturhistorie, både som poet, oversetter og dikterpersonlighet. Ove Røsbak har selv skrevet bøker i de fleste sjangre, og han er også en svært dyktig formidler av andres forfatterskap. Denne kvelden vil gi innsikt i Halldis Moren vesaas' liv og forfatterskap. Inngang kr 200,- (kr 100,- for medlemmer), Inkl. servering av kaffe og kake.

Ola Viker

16. september planlegger Folkeakademiet i Land, i samarbeid med Land Rotaryklubb, et nytt arrangement til minne om Søndre Lands store forfatter, Ola Viker. Dette vil foregå den Denne gangen vil det skje i perfekte omgivelser på Viker gård, med samtaler, omvisning og bevertning. Vikers barnebarn Ragnhild Viker Lunde har samlet minner om livet på Viker gård og vil i samtale med Hans Olav Brenner formidle inn-

Olsokgudstjeneste på den gamle kirketomta i Fluberg

Vi inviterer til Olsokgudstjeneste mandag 29. juli kl 18 på den gamle kirketomta nedenfor Fluberg kirke. (Innkjøring v/ gamle Fluberg stasjon/renseanlegget) Øystein Wang leder gudstjenesten. Sang og musikk-innslag. Ta med stol! Kirkekaffe etter gudstjenesten og miniforedrag om den gamle Fluberg kirke.

Hjertelig velkommen til
Lina Sandell - salmekveld i Skute kirke
30. juni kl. 18:00

Victoria Sovatkina (kantor i Myre) synger og forteller, Audun Solum (saksofon) og kantor Svetlana Starcheusova (flygel) spiller.
Kollekt ved utgangen.

Fiskegudstjeneste på Kula v/ Lomsjøen

Velkommen til den tradisjonelle fiskegudstjenesten på Kula v/ Lomsjøen

Søndag 25. august kl 12.
Sokneprest Øystein Wang forretter. Musikalske innslag. Kirkekaffe mm etter gudstjenesten.

Gudstjenesten er et samarbeid mellom Jeger og Fiskerforeningen og Skute menighet.

SØNDRE LAND IL FOTBALL

- Uten frivilligheten stopper Norge, sier styreleder Knut Solhaug i Søndre Land IL Fotball

Dugnad

- Det som virkelig imponerer meg mest etter jeg kom inn i fotballstyret, er stå-på-viljen, dugnadsinnsatsen og ønsket om å gjøre en god jobb for fellesskapet. Det blir ofte sagt at vi ikke lenger er gode på det i Norge, eller i Søndre Land for den saks skyld. Det er ikke sant. Det stemmer absolutt ikke med de erfaringer jeg har gjort.

Bare det å holde banene i orden og holde ei sportshytte i orden, holde klær og drakter til alle, holde orden på regnskap, drive kiosken, holde kurs for trenere og dommere, og få alt dette til å gå rundt – det er mye arbeid. Og alt gjøres av frivillige medarbeidere og på dugnader som mange deltar i.

Knut Solhaug sier det har vært lett å spørre folk, og synes det er moro å sjå at entusiasmen smitter. Det er mye gratisarbeid som gjøres, og fotballspillerne har venner med maskiner og utstyr.

-De driver på til de er ferdige. Det er moro når du som leder blir ringt opp klokka halv ett om natta, for å fortelle at nå har vi fjerna granulaten og det er reint og klart til trening og kamp på stadion.

Nå har klubben også fått ei egen seniorgruppe.

-Der er det rom for flere. Gruppa møtes hver tirsdag kl 10.00, drikker kaffe sammen og gjør en jobb. De startet med å rydde opp på lageret og ta fram pokaler, bilder og diplomer og henge det hele opp på veggen til utstilling. Da ser vi at vi har mye historie å være stolte av. Nå arbeider de ute for å rydde utearealet og gjøre det pent og ordentlig rundt sportshytta.

Seniorgruppa med Stein Lium, Bjørn Erik Edvardsen, Ole Solum og Helge Giil

Mangfoldet

- Skal jeg løfte fram noe annet, er det mangfoldet. Vi har over 300 aktive fra 5 år og oppover, og omtrent like mange jentelag som guttelag. Det begynner fra de er 5-6-7 år – der ungene får mye ballkontakt gjennom treerfotball. Det er moro å se på,

sier Knut Solhaug.

Fotballstadion må jo være et sted der generasjonene møtes?

-Ja, fotballen er en viktig møteplass der barn og voksne, unge og eldre finner hverandre, samarbeider, trener sammen og heier på hverandre. Og hit kommer onkler og tanter og besteforeldre og ser på.

Og så ser vi at både lagledere og trenere legger ned mye tid og arbeid – og mange foreldre er på stadion flere kvelder i uka for å støtte opp. Det er viktig for unger å høre til et sted, være på et lag og se verdien av et fellesskap, og ikke bare bli preget av denne egoismen som vi kan se i et for mye individrettet samfunn,

sier Knut Solhaug, som sjøl sparket fotball på Stange i ungdommen og fortsatt i mange år med bedriftsfotball.

-Det er moro å sjå idrettsgleden og folkelivet. Breddefotball og fair play er det som er viktigst for meg med dette – i tillegg til folkehelse og samhold.

En stor begivenhet i sommer er **MX -Cup** 15.-16.juni, der det deltar opp mot 800 unge spillere. Det er helt fantastisk å oppleve, med et yrende folkeliv både i Hov og på stadion.

Seniorlaget

For publikum var kanskje et annet høydepunkt i år landskampen mellom Nordre og Søndre den 16.mai, en kamp som Søndre Land vant 3-2. Da var det stor stemning på stadion og fullt av folk som omkranset banen. Bilene sto parkert nesten helt ned til Hov og opp mot Lausgarda. Publikum på landskampen 16.mai

Der sto også Knut Solhaug med mikrofon og var speaker under kampen. Før «landskampen» startet, ba vi ham gi oss et tips om hvordan det ville gå.

-Det vil bli en jevn og tøff match mellom sterke og kraftige nordre-landinger og teknisk gode søndrelandinger. Men jeg tror Søndre vil dra det i land til slutt.

Det fikk han rett i, og vi spurte ham underveis i kampen hva som var lagets ambisjoner for sesongen 2024.

-Laget har hatt som mål å greie seg slik midt på tabellen. Men sesongen har startet svært bra, og nå ser det ut som de kommer til å ligge på den øvre del av tabellen i 5.divisjon. De vinner jevne kamper. De er et ungt lag med 17-18-19-åringer som trives med hverandre og har tæl og duellstyrke. De vinner på hurtighet, gode gjennomspill og teknikk. Når de får spille sitt eget spill, er de rime-lig gode, slik jeg ser det.

Bygda

Hva mener du fotballen betyr for ei bygd som Søndre Land?

-Søndre Land Fotball er kanskje det laget eller den forening som samler flest medlemmer i hele bygda. Og du kan gange det med to eller tre, fordi du har med foreldre, besteforeldre, onkler og tanter og interessenter. Vi har noe positivt å samle oss om, på tvers av generasjoner og sosiale skillelinjer. Og vi skaper ting i fellesskap.

I tillegg til våre 300 aktive spillere, har vi over 80 som er med som lagledere og trenere.

Det er overveldende og positivt å oppleve at det er lett å få hjelp fra folk og få støtte fra lokalsamfunnet, både fra næringsdrivende og fra kommunen. Vi samarbeider blant annet med Randsfjord Handel rundt drakter og utstyr, Svein Løken i forhold til rydding og containere og med Søndre Land kommune om banevedlikehold og spillemidler. Og vi har mange lokale sponsorer.

Uten frivilligheten stopper Norge og uten fotballen hadde Søndre Land vært fattigere, avslutter styreleder Knut Solhaug, som har med seg Marius Schjorlien, Ken Ingvaldsen, Håvard Evensen, Gitte Løvlien og Heidi Lysen i styret. Knut Skjølås er trener for A-laget, Silje Ludvigsen er sportslig ansvarlig og trener for damelaget.

Steinar Barstad

Les Menighetsblad for Søndre Land på nett: kirkenisondreland.no.

Her kan du finne en komplett samling av alle tidligere menighetsblad fra 2011- 2024.

Red.

Barnas sider

Krøllesamling i Fluberg.

Lørdag 4. mai ble det gjennomført 'krøllesamling' i Fluberg. Alle 3-åringer i hele Søndre Land var spesielt invitert til denne dagen. Det ble en flott dag med besøk i sauefjøset på Stensrud Gård, der familien Bull tok oss varmt imot. Her møtte vi årets nyfødte lam ute på tunet, der de sto forventningsfulle og ventet på at barna skulle få gi de flaske med melk. Det store høydepunktet var vel kanskje da vi fikk se ett lam komme til verden, vel å merke litt på avstand, men stort var det allikevel! Et av livets store under der altså. Solen skinte med oss hele dagen. Så da alle barna var ferdig på Stensrud Gård, var det deilig at vi kunne ta turen til Fluberg kirke, der temperaturen var noe mer komfortabel. Der ble det en flott samling med alle barna foran alterringen med sang og musikk, vi var så heldige å ha med oss Jørn Øyhus på gitar også denne dagen. Det ble tekstlesing fra boka 'Krølle er forsvunnet'. Det ble også 'Krølle gjemsel' i kirka, og alle 3 åringer som møtte opp, fikk selvfølgelig sin helt egen Krølle med hjem. Vi avsluttet det hele med is og saft! Vil rette en ekstra stor takk til familien Bull på Stensrud Gård, Jørn Øyhus for musikalsk medvirkning, representanter fra Trosopplæringsutvalget som var med oss denne dagen, Unni Hagenborg og Ruth Straume. Med vennlig hilsen fra Trosopplæringsutvalget i Søndre Land og Bjørn Robert Grimsrud/Trosopplærer.

Til høyre: Fra krøllesamlingen i Fluberg kirke

Hei alle sammen!

Nå har vi lagt bak oss helt nydelige mai og juni-måner, og jeg håper dere alle hadde en strålende 17. mai. I denne runden av Barnas sider skal vi bli nærmere kjent med historien om Jesus ved Tiberiassjøen og disippelen Peter. Dette er en historie fra tiden etter påske, men før Kristi Himmelfartsdag der Jesus viser seg for disiplene. Til slutt vil jeg ønske dere alle sammen en god sommer!

Fisketur

Nå som sommeren er her kan det være en flott aktivitet å ta seg en fisketur. Det er spennende både for store og små, og her vi bor er det mange fine fiskevann å besøke. Kanskje du kan øve deg litt på å knyte fiskeknuter før du får med deg noen voksne ut på tur? Det er veldig synd om storfiskens forsvinner fordi kroken løsner. Husk å vete fiskesena før du knytter. Skitt fiske!

Blodknuten

Dobbelt slukkknute

Det kan være vanskelig å knytte sammen to glatte fiskesener. Blodknuten er fin til det. Dobbelt slukkknute er en mye brukt knute for å feste sena til hvirvelen eller kroken.

FISK PÅ STRANDEN EN MORGEN

Husker du at vi fortalte om påsken i forrige menighetsblad? Da handlet det om at Jesus døde på korset, men at han vant over døden. Det feiret vi i kirken første påskedag. I tiden etter påske viste Jesus seg for disiplene sine flere ganger, og det er en av disse gangene vi skal fortelle om her.

En kveld dro noen av disiplene ut på Tiberiassjøen for å fiske. De var ute hele natten, men fikk ikke så mye som en bitteliten fisk en gang i garnet. Da det begynte å bli morgen ga de opp og dro inn mot land, og der på stranden fikk de øye på en mann. Han ropte til dem:» Kast garnet ut på høyre side av båten!«. De forstod ikke at mannen på stranden var Jesus, men de gjorde som han sa og garnet ble stappfullt av fisk. Det var 153 fisk i garnet, så de klarte nesten ikke å få det med seg.

Da de kom inn til stranden igjen med all fisken, så de at mannen hadde tent et bål. Han hadde brød og bad dem ta med seg noen fisk å legge på bålet slik at de kunne spise sammen. Da forstod de at mannen var Jesus, og alle ble veldig glade for å møte ham igjen. Han hadde kommet for å gi dem det de trengte mest akkurat da. Mat og varme.

En av disiplene som het Peter ble også glad, men han var veldig lei seg samtidig. Han hadde nemlig gjort noe veldig feigt og dumt mot Jesus i påsken, og han angret seg veldig. Da Jesus ble tatt til fange sa Peter tre ganger at han ikke ante hvem han var. Han sa at han ikke kjente Jesus. Peter var nok redd for at han også skulle bli tatt til fange, og derfor sviktet han Jesus selv om han var veldig glad i ham. Han hadde nok veldig vondt i magen, og var kanskje redd for at Jesus var sint på ham og ikke ville være vennen hans lenger. Kanskje Jesus ikke ville tilgi ham selv om han sa unnskyld?

Da de hadde spist spurte Jesus Peter om han var glad i ham. Peter svarer at selvfølgelig var han glad i Jesus. Tre ganger spør Jesus Peter om det samme. Jesus visste at Peter hadde det vondt fordi han angret på det dumme han hadde gjort. Jesus tilga Peter og var akkurat like glad i han som før.

Det denne fortellingen lærer oss er at Jesus finnes hos oss og alltid tilgir oss hvis vi kommer til ham og angrer oss hvis vi har gjort noe dumt mot noen. Det er godt å tenke på, for noen ganger kan vi jo gjøre andre lei seg uten å mene det også. Og tenk hvis du har gjort noe mot vennen din, og angrer skikkelig. Da er det godt å bli tilgitt når du sier unnskyld og dere kan være venner, akkurat som før.

Gunn-Merethe Bergheim Rustøe

FISKEN SOM HEMMELIG TEGN

For veldig lenge siden var det forbudt å tro på Jesus og å være en kristen. Det var faktisk farlig, og man kunne bli straffet og til og med drept. Derfor hadde de kristne et hemmelig tegn som de brukte for å finne hverandre og kirkene de brukte. Tegnet var en fisk, og en av grunnene til det var at på gresk heter fisk «ichthys», og disse bokstavene symboliserer Jesus.

På norsk betyr det: Jesus Kristus Guds Sønn frelser

NB!
Vi har gjemt noen små fisker i bladet?
Kan du finne dem?

Her på siden er det jo 4 fisker (2 på bålet og 2 andre)
Men hvor mange blir det tilsammen på alle sidene?
Send riktig antall og navnet ditt på SMS til Bjørn Robert på tlf.472 58 542 og bli med i trekningen av en fiskestang! Svarfrist er 5. juli.

Bispevisitas i Søndre Land

28. til 30. mai besøkte biskop i Hamar bispedømme, Ole Kristian Bonden, Søndre Land. I løpet av tre fine maidager fikk han innblikk i litt av det kommunen har å by på, og ble bedre kjent med kirka vår. Her kommer en liten oppsummering av visitasen i bildeformat.

2

1

3

6

Bilde 1 og 2: Kirkefest i Hov kirke.
Bilde 3 og 4: Besøk på Hovlitunet:Gutteklubben og Andakt
Bilde 5: Kirkestaben samlet i Enger kirke
Bilde 6: Biskopen i møte med Formannskapet og politisk ledelse
Bilde 7 og 8: Biskopen besøker Svingen barnehage
Bilde 9: Besøk på Våtmarksenteret
Bilde 10: Besøk på Sølve
Bilde 11: Even Straume,(10) leder morgensamling i Fluberg kirke
Bilde 12: Yones Fayli har konsert på Fluberg forsamlingslokale.
Bilde 13: Deltakerne ved Eurovision-gudstjeneste i Skute kirke
Bilde 14: Dansegruppe fra kulturskolen deltar ved Kirkefest.

FOTO: Belinda Jørandli Rudsengen (Taras 12 og 13. Øystein 5,11)

9

7

8

10

11

12

4

5

13

14

SØNDRE LAND – ET GODT FELLESSKAP!

Dette var overskriften biskop Ole Kristian Bonden brukte på sitt foredrag etter visitasen i Søndre Land: - Gjestfriheten hos Søndre-lenningene viste seg gjentatte ganger under denne bispevisitasen; i møter med menneskene som bor og virker her, i hvordan jeg opplever at folket tar imot innflyttere hit og ikke minst i dugnadsånden, hvor viljen til å bidra til vårt felles gode er påtakelig. Jeg reiste hjem fra Søndre Land med sterke inntrykk, entusiasme og glød fra gode opplevelser og fine dager.

Fra nattverdsfeiringen på visitasgudstjenesten søndag 9. juni. Foto: Lillian Gunvor Breunig.

Å være kirke

-Å være kirke i dag, enten den er i Enger, Fluberg, Hov, Landåsbygda eller Skute, handler om å være i djup kontakt med samtida, være relevant og til stede i folks liv, sa biskopen, og fortsatte:

- Jeg har under visitasen sett ei kirke som ønsker å være nettopp dette. Gjennom møter med ansatte, folkevalgte, frivillige, eldre, barn og ungdom har jeg fått se ei mangfoldig og levende folkekirke som del av lokalsamfunnet. Visitasdagene har vist oss med all tydelighet at kirka er viktig for folk – det har blitt bekreftet igjen og igjen, både i ord og handling. Ja, det har blitt synlig at kirka virkelig er en del av dette drivverket som får samfunnsmaskineriet til å fungere.

Kommune og kirke

-Jeg opplever at kommunen og kirka deler et skjebnefellesskap, integrert i hverandre, for å skape levende og gode lokalsamfunn. Samarbeidet mellom kommune og kirke er godt ivaretatt i Søndre Land, og jeg opplever en vilje til å ville legge til rette for at kirka får rammevilkår som gjør at en både kan holde i hevd de flotte kirkebyggene og gravplas-

sene som finnes her i kommunen, samtidig som det er ressurser til å ivareta kirkas øvrige samfunnsoppdrag.

13 utfordringer

Etter å ha oppsummert sine erfaringer og opplevelser under visitasdagene, ga han kommune og menigheter i Søndre Land hele 13 konkrete utfordringer for det videre arbeidet. Han ønsket blant annet å holde kirkene mer åpne, særlig sommerstid, videreutvikle kultur- og musikkliv i samarbeid med lokale kulturkrefter, revidere en gjensidig forpliktende plan for skole/kirke-samarbeidet, tydeliggjøre diakoni og gi flere mennesker anledning og mulighet til å delta som frivillige i folkekirkelige sammenhenger på sine egne premisser.

Han var også opptatt av kontorlokaler, kirkebygg, kirkegårder og servicebygg, og pekte på behovet for oppdaterte og langsiktige planer for vedlikehold og investeringer. Det er naturlig at dette skjer i nært samarbeid med kommunen, og at kommune og fellesråd formaliserer møtepunkter for kirkas deltakelse i kommunens budsjettprosesser.

Audun Solum, saksofon og Svetlana Starcheusova avsluttet gudstjenesten med en argentinsk tango. Foto Lillian Gunvor Breunig.

Der livet leves

-Ett av mine perspektiver er at innbyggerne søker til kirka når det som skjer der berører livet vårt helt konkret, sa biskopen og pekte på at Den norske kirkes strategi utfordrer oss til å være ei kirke som åpner rom for tro, ei kirke som er der livet leves, og ei kirke som er mer for flere.

Steinar Barstad

Kirkekoret synger under kirkekaffen. Foto: Lillian Gunvor Breunig.

Biskop Ole Kristian Bonden blir takket etter foredraget, av fellesrådsleder Elsa Karin Brenden. En spennende og innholdsrik visitas med mye ros, glede og inspirasjon i møte med vår nye dyktige og vennlige biskop.

Oleksii fra Ukraina på utplassering i Treninga Hov

Oleksii Andriievskiy er en ukainsk mann nå bosatt i det gamle Hovlibygget. Han er 34 år og kom til Søndre Land 1. februar 2023. I Sølve får han norskopplæring, men for å få praktisk språkopplæring, er han utplassert to dager på trenings-senteret her i Hov. På mandager og onsdager er han å se når han driver med reingjøring og trener på senteret. En onsdag tok jeg en prat med en blid og trivelig Oleksii.

På mitt spørsmål hvorfor han er her, svarer han: ”Jeg liker å trene, og her kan jeg treffe noen som har samme interesse som meg.” Han forteller videre at han har fått noen norske venner her: Lukas, Oliver og Marius. Foruten å møte dem her, møtes de av og på Hovlitunet.. ”Der drikker vi kaffe, prater om økonomi og om livet i Ukraina og Norge”.

På mitt spørsmål om hva slags yrkespraksis han hadde i heimlandet, forteller han:

”Jeg har ei tid jobbet som baker. Nå i det siste dreiv jeg med business, var konsulent innen transport og logistikk, og dreiv med skattelegging av kontainere fra Kina til Ukraina.”

Han forteller at han har flere venner som er soldater, men også mange som har reist til forskjellige land i Europa.

”Hvorfra i Ukraina kommer du, og har du kontakt med din familie der?” spør jeg.

Han forteller da at han bodde i Odessa, og han hadde en kjæreste der. Ho heter Nataliya, er 24 år og er danselærer. Sammen har de sønnen Misha. De er ikke gift, og han tenker å få dem begge hit hvis han blir her i Norge. Foreløpig ønsker hun å leve i Odessa.

Han forteller at han etter å ha fullført opplæringa på Sølve, vil prøve å ta videre utdanning i Norge. Han ønsker primært å kunne utdanne seg til advokat.

Her på Hovli har han ei venninne, Nastya. Hun er på opplæring på Sølve.

Oleksii sier at han trives her i Norge fordi han møter mange snille og vennlige mennesker her. Norge er et vakkert land å leve i, men det er et barskere klima enn der han kommer fra. Til sommeren har han planlagt å reise rundt her i landet sammen med andre ukrainere.

Når krigen er slutt i Ukraina, vil han sjekke om det er ok å leve der, men det kan kanskje bli ei framtid enten der eller i Norge?

Mikal Myrland

Salmekveld i Hov kirke med Egil Hovlands salmer. Onsdag 16. oktober kl 18.

I år er det 100 år siden den norske komponisten Egil Hovland døde. Han er en av de som har bidratt sterkest til å fornye norsk salmesang de siste 50 årene

Kantor Svetlana Starcheusova inviterer til salmekveld, sammen med Nordsinni blandede kor og Søndre Land kirkekor. Hovlands mange kjente og kjære sanger vil bli framført av korene, men det blir også mye felles salmesang. Salmen «Måne og sol» er en av Hovlands mest kjente salmemelodier.

Vår nye menighetssekretær er på plass - Velkommen, Belinda!

- Jeg har et ønske om å komme tettere på lokalsamfunnet, være her og bidra her.

I mars hadde Belinda Jørundli Rudsen sin første dag som vår nye menighetssekretær for Kirken i Søndre Land.

Dokkajinta, som etter endt utdanning flyttet til Hov sammen med sin ektefelle, har de siste årene vært ansatt som journalist i Oppland Arbeiderblad. Med tre små jenter i barnehage og på barneskole, hadde Belinda et ønske om å jobbe mer lokalt. Utdanningen og erfaringen som journalist vil komme godt med, når hun nå har tatt fatt på jobben som menighetssekretær.

- Det er en variert jobb. Konkrete og bestemte oppgaver som skal utføres, arkivering og papirarbeid, men det er også rom for at jeg kan bruke meg selv, være kreativ og nytenkende.

Vi møtes på Menighetskontoret en varm mai-dag. Det er en hektisk tid vi er inne i, med nært forestående Bispevisitas, konfirmasjoner og høysesong for bryllup. Belinda skal fungere som bindeledd mellom kirke og publikum, svare på henvendelser og spørsmål som omfatter alt av kirkelige handlinger. Det er vel kanskje slik de fleste av oss vil komme i kontakt med Belinda. I tillegg har hun også andre arbeidsoppgaver som vedrører daglig drift av kirken i Søndre Land, med tett samarbeid med kirkeverge, prester, menighetsråd og andre samarbeidspartnere.

- Fra første stund har jeg følt meg godt mottatt i kirken i Søndre Land. Alle tre jentene er døpt i Hov. Vi har deltatt på babysang og barnegospel. Som innflytter har jeg opplevd kirken i Hov som trygg og god, det er rom for å komme som du er. Jeg opplever at kirkene i Søndre Land

er åpne og inkluderende. Vi har mye å takke prestene våre når det gjelder akkurat det.

Menighetssekretæren har kontor plass på menighetskontoret som for tiden ligger i 3. etasje på Rådhuset. Belinda er ansatt i en 60 % stilling og er å treffe på kontoret mandag til onsdag, hver uke.

Vi gleder oss til å bli bedre kjent med deg, og ønsker deg lykke til i jobb for kirke og lokalsamfunn i Søndre Land.

Guro N Blikset

Dåpskjole til utlån.

Vi vil minne om at det er mulig å låne en dåpskjole helt gratis om man ønsker det. Ta kontakt med menighetskontoret for mer informasjon.

Jorunn Nybakk heklet denne nydelige dåpskjolen i 2021 som kirken i Søndre Land villig låner ut.

Dåp av barn og voksne

Kirken i Søndre Land har tilbud om dåp til mennesker i alle aldre. Vi organiserer gjerne en enkel dåpsseremoni bare for de nærmeste. Ta kontakt med Øystein (tlf. 95 27 94 98) eller Vivian (tlf. 958 16 279) - eller Belinda på kirkekontoret (tlf: 902 77 164).

Min salme

En skjult perle.

Denne salmen ble jeg kjent med da jeg skulle synge i begravelsen etter min farmor i 2014.

Jeg husker ikke hvorfor det ble akkurat denne, men jeg minnes hvordan jeg koblet min farmors nøkternhet til Einar Skjæraasens beskrivelse av våren og skaperverket. Min farmor som knapt satte CO2 fotavtrykk etter seg, sammenlignet med det avtrykket jeg vil etterlate meg.

Men så var det også det sykliske i teksten og den enkle folketonen fra Hodalen som har gjort at salmen har fått en hedersplass hos meg.

Skjæraasen rammer inn dagen fra morgensolen til aftenstjernen, han viser oss årstidene som skifter i det minste strå. I det store og det lille forandrer naturen seg i sirkulære bevegelser fra det ene til det andre og tilbake igjen. På nytt og på nytt, for en kraft, for en uendelighet!

Så stort, ja uendelig mye større enn min fatteevne. Skjæraasen lander i en lovprisning til Han. Så godt å kjenne på det store og ufattelige i et konkret Han. For meg er det dette som stadig gir meg troen tilbake fra tvilen. Vårens kraft kjennes på kroppen som noe mer enn meg og mitt.

*Lovet være Han som skapte drømmen
Lovet være Ham som er og ånder over tid og sted
En perle, og med dette, ikke riktig så skjult!*

Jeg utfordrer min gode, gamle sangervenninne fra Popcorn Ten-sing dagene på seint 90-tall, Torunn Slette!

Sigrun Skårberg

Sigrun Skårberg

1 Himlen blåner for vårt øye,
jorden grønnes for vår fot.
Bekken risler for vår tørste,
korn og blomst og tre slår rot.
Fugler spiler sine vinger,
barnet pludrer med sin mor.
Lovet være Han som skapte
drømmen og det første ord.

3 Lyset stiger, lyset faller
over alle dunkle fjell.
Morgensol og aftenstjerne
viser dag og varsler kveld.
Hjertet har sin lengsels høyde,
hånden har sin gjernings fred.
Lovet være Han som er og
ånder over tid og sted.

2 Vinden har sin sti å vandre,
bølgen har sin vei å gå,
vår og sommer, høst og vinter
skifter i det minste strå,
gledens tid og sorgens time
har sin bolig i hvert sinn.
Lovet være Han som åpnet
første le og siste grind.

T Einar Skjæraasen 1945
M Norsk Folketone (Hodalen)

3 296

D Hm Em A Hm G A D D Hm

Him-len blå-ner for vårt øy-e, jor-den grøn-nes for vår fot. Bek-ken ris-ler for vår

Em A Hm G A D G Em A/C# D Hm7 A/E Em

tør-ste, korn og blomst og tre slår rot. Fug-ler spi-ler si-ne vin-ger, bar-net plud-rer med sin

A D Hm Em A Hm G A D

mor. Lo-vet væ-re Han som skap-te drøm-men og det førs-te ord.

Eli etterlyser minnelund på kirkegårdene i Søndre Land

Eli Rosenberg Moen foran kirken. «Fluberg kirke betyr mye for meg»

Søndre Land Kirkelige fellesråd hadde dette med minnelund oppe som sak i 2023, med tanke på å komme i gang med å planlegge for opprettelse av både anonym og navnet minnelund. Det er flere som har tatt kontakt med kirkekontoret og etterspurt dette, og det er et tema vi er opptatt av å få satt inn i våre planer for de neste årene.

Øystein Wang

Hvor på kirkegården kan en slik minnelund etableres? Kirketjener Øistein Sveum tar med Eli rundt på forskjellige steder.

Nye regler: Ikke benytt løse gravlys på kirkegården

I løpet av sommeren har det kommet opp plakater på kirkegårdene som forteller at stearinlys i plastbeholdere ikke lenger kan benyttes på gravplassene. Dette har sitt utgangspunkt i at fuglene ser på stearin som mat. De tar dermed med seg lyktene, og det er slik at det i tillegg til å være brannfarlig, også ofte havner i åkrer i nærheten av

gravplassene. Dette kan igjen føre til at både plastikk og metall havner i dyrefor. Andre løse gjenstander kan også utgjøre fare, særlig i forbindelse med gressklipping. Vi anbefaler bruk av lykter som sitter fast, og gjerne med alternativ til levende lys.

Hilsen fra kirkeverge Hilde

Bli med på Strikkedugnad av dåpskluter!

Ved dåpen tørkes barnet på hodet med en dåpsklut. Tidligere ble kirkens egne kluter benyttet, men de siste 10 år er spesielle kluter kjøpt inn og gitt i gave til barnet, som et minne om dåpsdagen.

Det var ønskelig å finne et alternativ som var mer personlig, og samtidig en samlande aktivitet der alle kan delta om de ønsker det.

Dåpskluten ble lansert på strikkedugstjenesten i Landåsbygda kirke 14. mars i år som et diakonalt prosjekt. Vivian prest har designet mønsteret til det som kalles «Flubergkluten», og kluten vil bli brukt i alle menighetene. Ved å henvende deg til Eli Lundgård Vasenden, tlf: 928 68 607, i Fluberg menighetsråd får du strikkemønster og garn. Strikkemønsteret kan også fås ved henvendelse til kirkekontoret, hos Søndre Land Husflidslag i Oppistua torsdager fra kl. 11-13 eller ved henvendelse til Hanne Bråthen på tlf. 41658489. Husflidslaget har også ferdige pakker for salg med både garn og mønster.

Det er også utarbeidet et alternativt mønster til en dåpsklut som vil bli brukt parallelt i Søndre Land menighet.

Garnet som brukes er av ren bomull som for eksempel Safran i hvitt, og det strikkes på pinne nr 2,5 eller 3. Garn kan kjøpes hos Nøstekjelleren i Fall eller på Europris om man vil handle lokalt. Kjekt lite håndarbeid å ha med seg rundt omkring for de som er flinke til slikt.

Dette er et flott alternativ til de ferdigkjøpte klutene. De er myke mot sarte babyhoder, og ettersom de er håndlaget har alle et individuelt preg akkurat som dåpsbarna selv. I tillegg blir dette en spesiell hilsen til hvert dåpsbarn laget med varme hjerter og hender her i bygda vår.

Vi vil benytte anledningen til å rette en spesiell takk til Søndre Land Husflidslag for sitt store en-

Fluberg, Landåsbygda og Skutes dåpsklut.

gasjement for å få fart på denne dugnaden, og ikke minst til alle dere som faktisk strikker klutene. En stor takk til alle de i Fluberg menighet og alle andre som har vært involvert, som har tatt utfordringen og synes dette er et flott tiltak for kirkene våre.

Et lite tips for å la kluten følge barnet videre kan være å sy det inn i et koseteppes eller for eksempel en pute.

Gunn-Merete Bergheim Rustøe

SLEKTERS GANG

HOV OG ENGER

Døpte:

Mia Kollshaugen-Gran
Hans Ola Slåttsveen
Cecilie Nyberg Karlsen
Astrid Rejman Karlsen
Victoria Nordsjø
Hedda Kristensen
Mina Marie Holmen Klevengen

Døde:

Oddrun Skår
Guri Knudsen
Finn Harald Hagen
Rolv Ludvigsen
Reidun Karlsen
Anne Ingeborg Fredrikstad
Unni Hanna Bekkelund
Inger Lise Engelund
Martha Sofie Stenseng
Arne Sand

FLUBERG OG LANDÅSBYGDA

Døpte:

Tobias Bergseng
Birk Skrebergene Fallingen

Døde:

Sigrud Margot Martinsen
Preben Joplussen Lomundal
Trygve Solum
Sevald Forberg
Astrid Reidun Løkken

SKUTE

Døpte:

Sigmund Haukedalen

«MORGON»

-Kvart på sju om morgonen kjem eg ut på troppa. Der ser eg Liv Anne stå i drivhuset og kjærteiknar fruktene sine. Eit elska sitrontre. Ho steller med livet som kjem, medan ho ventar på bilen som skal hente henne til vekas behandling på sjukehuset.

-Så ser ho meg og smiler dette vedunderlege smilet som berre ho har. Då ho hadde reist, gjekk eg rett ned i verkstaden og laga ei skisse til det som skulle bli «Morgon».

Slik fortalte kunstneren Dag Magne Staurheim under åpningen av sommerens utstilling på Galleri Haugtun om hvordan et av hovedverkene på utstillingen ble til. Og denne Liv Anne er den samme Liv Anne Rød Larsen som var diakon hos oss i Søndre Land for noen år siden.

Staurheimutstillingen har både malerier, trykk og materialbilder, og er åpen første søndag hver måned fram til og med oktober, eller etter avtale med Haugtun Gårdpensjonat i Aust-Torpa tlf 90662189, som også har åpen kafe.

Steinar Barstad

Billedkunstneren Dag Magne Staurheim kommer fra Bø i Telemark, men bosatte seg i Aust-Torpa tidlig på 1980-tallet. Der er han gift med Liv Anne Rød Larsen, tidligere diakon her i Søndre Land.

Til mor

Du var et anker i mitt liv,
alltid der, alltid nær
Om jeg var borte
var du der, så kjær, så kjær

Du viste meg din kjærlighet
alltid der, alltid nær
Om jeg var borte
sto du der, så kjær, så kjær

Nå er du borte og har glemt
så fjern, så fjern,
uansett så blir du her
i mitt hjerte alltid nær.

Eli Karlsen.

Reidun Karlsen, f. 12. mars 1921, døde den 20. april i år og hun ble 103 år gammel. Datteren Eli framførte dette diktet i begravelsen.

Fred på jord?

I natt skal du kanskje dø
når fuglens hvite vinger
sveiper iskald snø
og alle klokker klinger

Du tenner kampens ild
klamrer deg til flammen
Dette er hva du vil:
Å skape rettferd sammen

I natt skal du kanskje dø
mot urett vil du kjempe
selv om du skal blø
har du valgt din side

Men vil du skape fred
må bomber og granater
gjemmes vekk et sted
bort fra dem som hater

Legg ditt våpen ned,
la hatet dø på bålet
Fuglen tar deg med
på veien fram til målet.

Eli Karlsen

BETRAKTNINGER FRA BUTRÅPPA

av Hans Ludvig
Fredheim

Oppgjør før hjelp et par daer i sløttønna, en lurda på 80-talet.

- Hå mie skær du ha? Bære si det du skær ha nå.
- Je skær ha 600 kroner.
- 600 kroner? Det er da alt før lite.
- Nei, 600 kroner skær je ha.
- Mæn det var mie ærbe dætta, du har da vøri her i to lange daer.
- Jo, mæn je har fått maten, og trevli har det vøri.
- Mat må en da ha, og jæmt har vi drivi på. Nei, du skær ihværtfall ha dætta.

800 kroner vart lagt på kjøkkenbordet.

- Nei, dætta er da alt før mie. Får je 600 kroner er je gøtt førnegd.
- Det er ittno som hetter det. Dætta skær du ha, det er det minste.

800 kroner vart skøvi bortover bordet.

- Vi får itte bli uvenner nå da, nå som vi har hatt det så huggalt. Ta dætta nå.
- Mæn det er da alt før mie.
- Det er visst ittno før mie. Dætta skær du ha.
- Ja, ja, vi får hærte på det da. Je får ta dænna eine lappen attåt da, mæn så mie skulle je itte hatt.- Jo, det har du ærlig førtjent. Ennå er det før lite. Du har vøri så truvælu så. Je kan kanskje be dæ om litt hjelp en gong sea au?
- Ja, du skær full ha slii ta Rognåker'n, au du?
- Det er spått fint vær framover nå, så kunne du komma att en tur på måndan a, trur du?
- Det går bra. Je sætter att lja'n, je.
- Fint hvis du kan renne over 'n. Je kommer klokka sju om måndan, je, så slør vi ta stikkjet.
- Det er greit det. Je kan få hengt opp det vi har slii nå i mårå, je.
- Je kan komma att en tur i mårå au je, hvis du
- Nei, det skær du få slæppe. Kommer du på måndan får det være bra.
- Ja, ja, da sier vi det, og mange takk før penga, det var da altfør mie, mæn.- Det er du som skær ha mange takk før hjelpa, og du skulle hatt dænna au.

Han far høller fram 100 kroningen.

Da reiser 'n Alf sæ, tær på sæ skiggluva, ønsker god hælje og tær leia østover.

renne over 'n = slipe ljaen på slipesteinen

VI TRENGER FLERE FRIVILLIGE!

-Å få gjøre nytte som frivillig medarbeider på dagtilbudet ved Hovlitunet, er bra for meg også. Det går begge veier det, sier Bodil Lindalen (71), etter at aktivitør Ann Jorunn Odden har skrytt av den innsatsen hun gjør:

-Hu er gull for oss. Hu er god til å prate med folk. Vi blir en til å dele oppgaver med. Dette gjør at vi kan nå hver enkelt brukers behov på flere områder. Det er så viktig å føle at en kan brukes til noe og være til nytte.

-Praten går om det som brukerne er opptatt av. Det kan være nyheter lokalt, nasjonalt eller internasjonalt. Idrettsarrangementer er ofte gode temaer å prate om. Ellers er Bodil med og bistår ved måltidene, som er en viktig del for noen av gruppene som er her. Koker kaffe, rydder opp og gjør andre oppgaver som det er naturlig å delta på i avdelingen vår.

-Jeg har jo vært i nesten hver avkrok av denne kommunen. Da jeg arbeidet i hjemmesykepleien ble jeg kjent med mye folk. Derfor er det lett å prate om vanlige ting, felles kjente og hva som skjer i ulike deler av bygda vår, sier Bodil.

Hun innrømmer at dagene ble lange da hun gikk av med pensjon, og at det rett og slett kunne bli litt stusselig. Når hun derfor ble spurt om å være frivillig på dagtilbudet, ble det en stor glede å få komme ut og gjøre noe som også hadde betydning for andre.

-Selv om synet er svekket, kan jeg likevel være til nytte. Nå har jeg vært med her på dagsenteret i 2 år. Og det er godt å kjenne at jeg er dønn sliten når jeg reiser hjem.

Bodil og Ann Jorunn er enige om at på et slikt sted som dette, er det mange som kan gjøre en innsats for andre.

-Vi trenger flere frivillige som kan gå tur med folk, ut på vegen eller i korridorer og trapper på det nye Hovlitunet. Litt trim og trening. Sang og musikk gjør godt. Mange trenger selskap og noen å ete sammen med, eller bare en som har tid til en prat. Den som er frivillig er med og påvirker aktiviteten etter eget behov og ønsker, slik Bodil gjør.

-Nå planlegger vi et urtebed i plantekassene utenfor dagtilbudene, dette er gode aktiviteter som mange kan delta på og ha glede og nytte av.

Alle dagtilbudene er samlet her i lokaler på Hovlitunet og gamle Hovli. Det er 4 grupper som benytter dagaktivitetstilbudet i løpet av uken:

Dagtilbud for eldre, for personer med nedsatt funksjonsevne, for personer med demens og personer med psykisk lidelse. Vi trenger frivillige medarbeidere til alle.

Dersom du vil finne ut om dette er noe for deg, eller rett og slett melde deg som frivillig, kan du kontakte Ingeborg Engelién Andressen på telefon 91392706 eller e-post: ingeborg.engelién.andressen@sondre-land.kommune.no eller VilMer.

Steinar Barstad

Hvordan finne Veien i livet?

Det er fristende å tro at hver og en av oss har en bestemt vei, vi skal gå gjennom tilværelsen. At det er en fastlagt plan for hvordan det riktige liv for oss skal se ut. Og at det, det handler om for oss, er å finne veien som leder oss til å velge utdanning, finne den eneste ene, få den rette jobb, ha den riktige livsstil, de riktige meninger (slik innleder den danske presten Vibeke Houmøller en av sine prekentekster).

Finne sin egen vei

En slik tro kan være en drivkraft – en lengsel etter å optimere – hele tiden å kjenne etter og overveie sine valg – hele tiden fokusere på det neste skritt – det neste veikryss – det neste mål. Men det kan også bli en tung byrde å bære – for hvordan skal vi finne ut hvor vi skal gå hen? Hva hvis vi tar dårlige valg – hvis vi farer vill i livet – hva hvis vi aldri når frem til vår bestemmelse? Det kan bidra til stor bekymring og engstelse og i sin konsekvens også handlingslammelse, å påta seg ansvaret for selv å finne den rette livsvei.

Veien finner oss

Kanskje er det derfor også et feilspor. Kanskje er det ikke vi som skal finne veien, men veien som finner oss – veien som kommer oss i møte, slik den irske velsignelsen uttrykker det. Ikke apatisk – ikke ved å la det stå til – men ved aktivt ta del i de øyeblikk som blir oss til del – både når det gjør godt, og når det gjør ondt. Gjennom troen får vi en ny identitet i Kristus til å bli den person vi i er skapt til å være, slik at vi til alle tider kan takke Gud for livet.

Ja, kanskje er det slik at vi simpelthen bør gjøre som Peter Plys og Grislingen, da Grislingen en gang spurte: «Hvor skal vi hen, Plys?» «Det vet jeg ikke», svarte Plys. Så tok de hverandre i hånden og gikk dit hen.

Kjøreregler på veien

De første kristne kalte seg «de som følger veien», sannsynligvis inspirert av Jesu ord om seg selv: «Jeg er veien, sannheten og livet».

Det kan få oss til å tenke på at det må være en bestemt vei man skal gå – noen bestemte levereregler man skal følge – noen bestemte læresetninger, man skal være overbevist om.

Men hvor viser Jesus til en konkret vei vi skal gå? Han ga aldri ut en kokebok med oppskrifter og direkte anvisninger på hvordan mennesker skal leve deres liv – oppfordret aldri til å danne menighet med fastlagte dogmer – forsøkte aldri å holde på noen. Tvertimot – reis deg, ta din bære og gå, sa han. Og selv var han hele tiden i bevegelse – på vandring fra sted til sted, fra menneske til menneske – åpen for nye møter – åpen overfor landskapet – åpen overfor dem som kalte på han, med et åpent sinn.

Den nye veien

Når Jesus sier: «Jeg er veien, sannheten og livet» – kan det da være en synlig, konkret vei, sannhet eller livsstil han peker på. Eller handler det i stedet om hans grunninnstilling til tilværelsen? At det handler om å være vendt mot Gud i alle

Tankefors

øyeblikk, fylt med tillit og tro på at Gud alltid kommer oss i møte med håp, trøst og glede. Hvor vår oppgave er å være ydmyke og legge fremtiden i Guds hånd uten å kreve, at det skal se ut på en bestemt måte. Der det handler om å møte andre med ubetinget og grenseløs godhet og åpenhet, med en vilje til alltid å være der for vår neste – og å bestrebe seg på ærlighet og åpenhet og ha mot til å rekke ut en tilgivende og hjelpende hånd til andre.

Det er faktisk et ansvar vi har som en konsekvens av at menneskers liv er flettet inn i hverandre. «Den enkelte har aldri med et annet menneske å gjøre, uten at han holder noe av dets liv i sin hånd», for å knytte det opp imot teologen K.E. Løgstrups grunntanke om den etiske fordring – et kall eller et krav som oppstår i møte med andre mennesker.

Følge veien

Å følge veien vil da ikke si å følge konkrete retningslinjer og en definert troslære. Det er å følge med Kristus i et åpent landskap, hvor vi hver og en må ta tak i den vei, som kommer oss i møte. Vi vet ikke, hvordan veien ser ut, og det er ingen garantier for at det ikke er små og tidvis store dumper på din vei. Men det er et løfte om, at Gud går med oss på veien, både i sorger og gleder – og det er et løfte om nærvær, om nye begynnelse, om en favn å hvile i, om håp som plantes i våre hjerter, om en virkelighet som er større enn vi kan begripe, og kunne ta livet for hva det byr oss. Den største gleden vi kan ha, er å oppleve gleden ved å gå her mens vi går her, og være oppmerksomme på den skjønnhet og glede som faktisk finnes her, hvor vi er.

Bjørn S. Hesla, psykolog
bjorn.s.hesla@outlook.com

Leserne inviteres til å sende synspunkter

SOLLIAKOLLEKTIVETS FRAMTID

Etter over 50 år er framtida for rusbehandlinga ved Solliakollektivet truet av nedleggelse på grunn av nye anbuds-krav fra helsemyndighetene.

Stiftelsen Solliakollektivet ble etablert av Reidun og Øyvind Hansen i 1984/85, etter at de sammen med ei gruppe klienter ved Klinikken i Hov allerede 15 år tidligere gikk i gang med å ruste opp gårdsbruket i Sollia. De dannet et andelslag og fikk kjøpe gården, nydyrka store områder og drev melkeproduksjon..

Finansiering til drift av de private og ideelle rusinstitusjonene skjedde fram til 2004 med tilskudd fra Fylkeskommunene. Ved innføring av rusreformen det året ble dette ansvaret overført til Staten vedde regionale helseforetakene. For Stiftelsen Solliakollektivet vil det si at anbudssøknader må sendes til Helse Sør-Øst, som på forhånd legger fram de premisser og krav rusinstitusjonene i Innlandet må legge til grunn når søknadene utformes.

I begynnelsen av 2024 offentliggjorde Helseforetaket de kravene søkerne må forholde seg til ved utforming av framtidige søknader, og søknadsfristen var 6. mars i år.

Kravene Helse Sør-Øst har stilt til anbyderne er betydelig skjerpet i forhold til tidligere.

Styreleder for Stiftelsen Solliakollektivet Siri Pernille Øverli og daglig leder Helge Stikbakke har sammen offentliggjort et skriv hvor de påpeker hvilke konsekvenser kravene vil få for drifta av en rekke små rusinstitusjoner. De sier det så sterkt: ”Helse Sør-Øst utraderer mangfoldet i norsk rusbehandling. De nye kravene i anbudsutlys-ningene vil ikke bare ramme Solliakollektivet – de aller fleste ideelle aktører i rusfeltet lever farlig når HSØ vil kutte 134 døgnplasser.”

Solliakollektivet ble fra starten av etablert som et bo- og arbeidskollektiv og var det første av denne typen tiltak for rusmisbrukere i Norge. Arbeidet ved kollektivet er basert på et rusfritt levesteilesskap som omfatter bolig og meningsfylt, inntektsbringende arbeid. Sentrale prinsipper for arbeidet i kollektivet er fellesskap, demokrati og ansvarliggjøring. I dag skjer drifta i tre trinn:

Trinn 1:

Drift av gårdsbruket Sollia i Søndre Land med melkeproduksjon og skogsdrift, samt gården Trogstad på Østre Toten med sauehold og grønnsakproduksjon. Elevene deles i grupper, med oppgaver og ansvar for bl a skogsdrift, fjøs, kjøkken/renhold.

På Sollia er det 8 elevplasser og på Trogstad 8 elevplasser. Lengden på oppholdet i trinn 1 og trinn 2 er normalt på 12 måneder

. Både på Sollia og Krogstad gis det gruppe- og individuell undervisning.

Trinn 2:

Etter oppholdet i trinn 1 flytter elevene til 3 hus på Raufoss. Der er det 7 elevplasser, og en arbeidsleder bor sammen med dem. Elevene har skoleplass eller jobb utenfor kollektivet og mer ansvar for seg sjøl. Samarbeidet mellom elev, skole/arbeidsgiver og kollektivet er kontraktfestet.

Trinn 3:

Elevene har flytta for seg sjøl og jobber eller studerer i den kommunen de har valgt å bo. Solliakollektivet har i mange år lagt vekt på oppfølging av pasientene når de er kommet i denne fasen, og sørger for felles samlinger med personlig studieveiledning og hjelp til kompetanseheving for den enkelte.

Det er avgjørende med kontinuerlig støtte når pasienter skal endre livsstil, takle sosial angst og knytte nye sosiale nettverk. Et sikkert ETTERVERN er viktig for å hindre tilbakefall til rusavhengighet.

Helse Sør-Øst har gitt beskjed til rusinstitusjonene om at det ikke ligger til rette for å drive trinn 2 og 3 i de nye anbudskriteriene. Dette ettervernet og finansieringa av det ønsker Helseforetaket skal overføres til de kommuner hvor pasientene bosetter seg.

Solliagårdsbruket har en gunstig beliggenhet nært innåt skogsområder. Det ligger borte fra den urbane larm og støy, og den ro elevene finner der, stimulerer de fleste til aktiv innsats i sosial sammenheng i de nye omgivelsene.

I en samtale med avdelingsleder på Sollia, Bente Skaugerud, fremhever hun at Solliakollektivet på alle enheter av organisasjonen har dyktige arbeidsledere, som går i spissen for å få samtlige elever med i trygge arbeidsfellesskap. Gjennom samtalen fikk jeg innblikk i hva kravene fra Helse Sør-Øst vil innebære for kollektivet.

1. krav -Universell utforming fra nyttår: På Sollia må en gjøre heile gårdsanlegget lettere tilgjengelig for alle, gjennom

utplanering og asfaltering av uteområdet, heis i hovedhuset og endringer av dørinnganger. Stiftelsen har ikke kapital til slike store inngrep. På Trogstad er landskapet nokså flatt, og det må til mindre endringer på uteområdet.

2. krav -Endring av betalingsmodell: Helse Sør-Øst går over til etterskuddsvis betaling fra nyttår. Det innebærer at Stiftelsen må en økonomisk buffer for å kunne betale lønninger og drift for 2 måneder av egne midler..

3. krav -100% belegg: Før var kravet 95% belegg. Det er vanskelig for Stiftelsen å opprettholde fullt belegg heile tida. Det hender ofte at noen elever blir borte i løpet av oppholdet.

4. krav -Psykologspesialist og sykepleierdekning ved hver institusjon: Det er krav om at slikt personell kontinuerlig skal være tilgjengelig på hver institusjon. Sykepleier skal være tilgjengelig også på nattetid. Styrelederen for Stiftelsen Solliakollektivet og daglig leder uttrykker i en pressemelding ”at det er sløsing med helsepersonell som det allerede er et knapt gode av i Norge”.

Per i dag har alle enhetene i Stiftelsen tilgang til hjelp/støtte fra sykepleier, vernepleier, sosionomer, agronom/sivilagronom, agrotekniker, psykolog og psykiater. Slikt personell tilkalles/opp-søkes ved behov.

5.krav -Reduksjon av behandlingstid fra 12 til 6 – 9 måneder:

Dette kravet er kommet fram for kjøre flere rusavhengige gjennom behandlingstilbudet på ei kortere tid. Dette harmonerer dårlig med de erfaringer og undersøkelser som er gjort når det gjelder rehabilitering av elever og pasienter fra Solliakollektivet. De viser at lang behandlingstid og systematisk oppfølging når klientene kommer ut i arbeid eller studier, er viktig for å holde dem rusfrie.

Mange mennesker har erfart at samværet med dyr virker positivt på humør og arbeidslyst. Det var derfor interessant å høre Bente Skaugerud fortelle om hvordan elever i FJØSGRUPPA endra tilliten til dyra i løpet av sin første måned der. Fra å snakke mest om rus i begynnelsen av oppholdet, var det KUA som ble samtaleemnet etter hvert som de ble kjent med kyrne. Samværet med og ansvaret for kyrnes trivsel virker positivt inn på elevenes psyke.

Siden Helse Sør-Øst nå mener at den enkeltes bostedskommune skal overta ansvaret for nødvendig ettervern, frykter en

for at det vil bli en alvorlig svekkelse av tilbudet. Kommunene har allerede store utfordringer med å kunne tilrettelegg nødvendige tiltak beboerne har krav på å få dekt.

Stiftelsen Solliakollektivet vurderer at mange av de nye kravene Helseforetaket har lagt fram, er umulig å innfri. I verste fall er det da bare mulig å kunne drifte Trogstad.

I tilfelle det skjer, er det :

- et stort tap for mange av de rusavhengige som ikke får hjelp til sine rusproblemer,
- et stort tap for Søndre Land kommune, som har følt en stolthet over å ha hatt en så viktig institusjon på Trevatn,
- et stort tap for de ildsjeler som under 30 årsjubileet for Stiftelsen Solliakollektivet mottok Kongens fortjenstmedalje i gull for å ha fått etablert rusinstitusjonen.
- et stort tap for alle de som har hatt en viktig og solid arbeidsplass i rusomsorgen knytta til kollektivet.

Styret i Stiftelsen er imidlertid klar over at partiene på Stortinget har fanget opp uroen som er i deler av rusfeltet.

Helse og omsorgskomiteen behandlet 25. april de forslagene som 6 forskjellige opposisjonspolitikere hadde kommet med angående forbedring av rusbehandlingen i landet. De hadde i sin argumentasjon brukt avviklingen av Fritt behandlingsvalg som begrunnelse for sine forslag. De skriver: ”Mye tyder på at behandlingsopplegget som gis til pasientene i offentlig regi, ikke har samme kvalitet som hos aktørene som var en del av fritt behandlingsvalg”.

Flertallet (Regjeringspartiene og SV) oppfordrer regjeringen til å komme med et tilleggsanbud neste år, dersom det er manglende plasser i helseforetaket, men bare hvis man ser at dette er nødvendig når en er kommet godt ut i 2025.

Rusfeltets samarbeidsorgan (Actis) peker på at det kan være for seint. En risikerer at flere institusjoner må legges ned, dersom de ikke får drive videre i år. Med dem forsvinner etablerte behandlingsinstitusjoner med lang erfaring og kompetanse.

Den 13. mai behandla Stortinget komitéens forslag til vedtak, som ble i tråd med flertallets forslag.

Mikal Myrland

Dugnad på kirkegården

Tusen takk for all dugnadshjelp vi har hatt så langt i år. Aller først ble kirkegulvet i Hov kirke skrubbet med grønnsåpe - og det ble superflott. De nye gulvløpere kom virkelig til sin rett. I tillegg ble det skrubbet og vasket ellers i kirka. Grønnsåpelukta slo i mot oss i lang tid etterpå. Herlig! Den 23. og 24. April var det vårdugnad i Enger og Hov Kirker. Hele 30 personer var med og gjorde en kjempejobb. Utrolig hvor moro

det er med dugnad - særlig når så mange blir med. Vi i Søndre Land Menighetsråd setter utrolig stor pris på innsatsen og vi er takknemlig for all den hjelp vi får. TUSEN TAKK TIL ALLE OG ENHVER.

Marit Amlien

STOLPEJAKT OG TURORIENTERING

Rond O-lag har i år satt ut 44 stolper fordelt på to kartområder, på Brennabakkakartet og på Trevatnkartet. På Brennabakkakartet er det utplassert 24 stolper, avgrenset slik: i skoleområdet fra Randsfjorden og østover mot Rønningen og Tyskervegen, og sydover mot Skrankefoss og Fylkesvegen 2376 Fall - Raufoss. På Trevatnkartet er utplassert 20 stolper på Vassendlandet, samt nordover og østover i hytteområdet på nordsida av Fylkesvei 2376 Fall - Raufoss, og sydover i og i nærheten av hyttefeltet langs Trevatna.

Som tidligere år kan du/dere laste ned stolpejakt-appen og finne kartområdene hvor stolpene er utplassert ved å gå inn på www.stolpejakten.no. Rond O-lag vil også i år trykke opp noen papirkart som legges ut på Circle K, i Randsfjord Handel og på Frivilligsentralen. Stolpene vil kunne oppsøkes fra og med 19. mai. Planen er også noe seinere på sommeren å sette ut et antall *turorienteringsposter* i Odnedområdet; dette for at "gamle turorienterere" skal få noe mer utfordrende poster å søke etter. Disse postene vil være merket med postflagg. Også for turorienteringa vil det på de overnevnte steder bli lagt ut kart som viser postplasseringa. Lykke til med stolpe- og turpostjakta!

Mikal Myrland

Takk for en fin konfirmasjonstid!

En gruppe av Hov-konfirmantene.

«Årets høydepunkt for meg som prest er å stå her på prekestolen på konfirmasjonsdagen og snakke til dere konfirmanter. Dere er mitt 30. konfirmantkull på rad, og jeg har jo gjort det noen ganger..., men konfirmasjon blir aldri rutine. Det er noe nytt og forfriskende hvert år. Og det skyldes jo selvfølgelig dere fantastiske konfirmanter, den energien dere utstråler, det livet og håpet dere bærer med dere. Og det er ikke bare vi i kirken, Bjørn Robert, Vivan og jeg, som kjenner på dette, men i enda større grad dere foreldre, foresatte, faddere, slektninger og venner....» Slik startet jeg min preken til konfirmantene i Hov og Enger. Men hva sier de selv om konfirmasjon, tvil og tro? Her følger et utvalg av svarene de skrev på hjemmeoppgaven, og som dannet prekenen på samtalegudstjenesten.

Konfirmantbesvarelser 2024

Hvilke oppgaver har en fadder?
Fadderne har som oppgave å sørge for at barnet blir oppdratt i den kristne tro, samt å interessere seg for barnet gjennom oppveksten.

Det er ingen fasit på hvordan man kan være fadder, men den viktigste oppgaven er omsorg. Og ha omsorg for fadderbarnet er viktig. Det er også viktig å ta ansvar for bønn for fadderbarnet

Hvilken sammenheng er det mellom dåpen og konfirmasjonen?
Sammenhengen mellom dåp og konfirmasjon er altså at konfirmasjonen bygger på og bekrefter de løftene og det medlemskapet i kirken som ble innledet med dåpen.

Sammenhengen mellom dåp og konfirmasjon er at da du blir døpt sier de at det plantes ett frø inni deg. I løpet av konfirmasjonen så kan du da på en måte ha den tiden du trenger til å la det "frøet" gro. Det er det som er sammenhengen mellom dåp og konfirmasjon.

I den Norske kirke sees konfirmasjonen først og fremst som en forbønnshandling der kirken bekrefter løftene som du gir i dåpen. Konfirmasjonen er altså en liten oppfriskning innenfor din kristne tro fra du ble døpt.

Hvordan forestiller du deg Gud?
Jeg forestiller meg gud som en allmektig form som holder øye og passer på både verden og de som bor der til en vær tid.

brunt, langt hår og brunt langt skjegg litt bleik.

En mann med grått hår, lysende øyne og en hvit kjortel.

Jeg forestiller meg Gud som er person som alltid hjelper personer som virkelig trenger det, han er snill og mange legger tanker og følelsene sine på han. Jeg føler han kanskje er litt med oss samtidig som han er oppe i himmelen.

Hva betyr det at mennesket er «skapt i Guds bilde»?
Det betyr at Gud har laget menneske helt ifra grunnen.

Det sies også at mennesket er skapt med en personlig «touch» fra Gud. Menneske er også unikt blant Guds skapninger fordi det har både en materiell kropp og en sjel.

Å være «skapt i Guds bilde» betyr at mennesker har spesielle egenskaper som likner på Guds, som for eksempel evnen til å tenke, føle og ta valg.

Hva har gjort mest inntrykk på deg av det Jesus sa og gjorde.

Det som gjorde mest inntrykk på meg var historien om den blinde mannen som Jesus helbredet slik at han kunne se igjen.

Jeg syntes det er bra at han alltid lot de små barna komme til han. Jesus virket som en veldig snill person og jeg hadde likt og visst hvordan han virkelig var og jeg kunne ønske jeg hadde møtt han på ekte.

Jeg føler at hvis Jesus hadde vært Gud så hadde han vært mer hellig enn det han fra før er, jeg føler også at verden hadde vært annerledes hvis det hadde vært Jesus som var Gud.

Han var hyggelig mot alle, selv mot han som gjorde at han ble drept.

Får du andre forestillinger om Gud enn det du nevnte ovenfor når du ser for deg Jesus som Gud?

Jeg ser for meg Gud da mer som et menneske, men fortsatt med Guds kraft.

Nei, jeg tror Jesus som gud hadde mange av de samme verdiene som det kun Jesus hadde. Evnen til å tilgi, ha omsorg og hjelpe folk som trenger det.

(forts. neste side)

Konfirmanter i Fluberg og Skute

Første rad fra venstre: Matthew Robert Phillips, Helene Haugen Vestrum, Thea Haug Kristoffersen, Vivian Fleischer Nyborg, Olav Westrum, Emil Magnor Komperud, og Jonas Hovelsrud. Bakerst: Max Ivar Smids, Oliver Hjelle Høgbakken, Robin Olsvik, Markus Nybakke Svenstad, Adrian Noraker Pettersen og Christian Meringdal Bull.

Fotos: Taras Bezpolyi

Hvorfor konfirmerer du deg?

Jeg konfirmerer meg fordi det er en fin tradisjon og jeg gleder meg til selskapet med familien.

Jeg konfirmerer meg fordi jeg syntes det er koselig, og det ligger i familien sin tradisjon så jeg vil ikke si at man har så veldig mye valg på om man vil det eller ikke. Jeg syntes jo at det er koselig å være i kirka med ungdommene jeg vil jo si at jeg har blitt bedre kjent med en del av de etter kirkegreiene. Jeg føler ikke akkurat at jeg tror så veldig mye på Gud, men at det mer er tradisjon å døpes og konfirmeres.

Det er både fordi jeg føler det er en tradisjon i familien og fordi jeg har lyst på en feiring.

Jeg konfirmerer meg fordi jeg syntes det er en fin tradisjon med en fin seremoni på selve dagen. Jeg syntes også kristendommen er en fin religion med mange fine verdier. Fra jeg var liten har vi alltid gått i kirken på juleaften og derfor syntes jeg det var naturlig for meg å konfirmere med kristelig.

Hva har du likt best med å være konfirmant?

Jeg har blitt veldig glad i fellesskapet i gruppa og fint å bli kjent med prestene.

Jeg syntes det var gøy å være på hekta leir og det var nok det jeg så mest frem til i hele konfirmasjonen fordi det var så mange som snakka positivt om det. Det var jo veldig gøy men det var veldig mye styr. Men samtidig så tenkte man ikke så veldig over det siden det var så mye annet gøy.

Hekta leiren og kebab Pizza og Eurovision-gudstjenesten.

Jeg synes det har vært fint å delta på det som har vært arrangert i løpet av konfirmasjonstiden.

Det jeg liker best med å være konfirmant er at det er litt ekstra stas rundt på oss konfirmantene, i tillegg til dette gleder jeg meg veldig til selve dagen og seremonien.

Konfirmanter i Hov og Enger

Første rad fra v: Amanda Sandsengen Rognerud, Frida Iren Rolid, Hedda Kristensen, Mathilde Kjøseth Sand, Jenny Pettersen Hasvold Narmo, Nora Mjølstad Fossholt, og Josefine Flaten Engen.

Rad 2: Øystein Wang, Victoria Nordsjø (foran), Lars Joakim Ellingsen Nerli, Mia Skjellerud Walbye, Nora Hansen, Celine Løvbrøtte Stensrud, Ida Amlien Rønningen, Philip Martinius Gildset Olsen, Noah Andre Voldengen Ruud, Olav Gifstad Sagbakken, Thea Emilie Slåttsveen (foran), Bjørn Robert Grimsrud.

Bakre rad: Trym Thygesen, Nicholas Storløkken, Rebecca Skrukli Storløkken, Adrian Bjørn Bjørneng, Emil Bastian Hagenborg, Kasper Tvinnereim Viken, William Matias Røhne, Sverre Hagaseth Haug, Jonathan Bjørnå, Noah Mjøseng, Jens Midteng Vikersveen og Kristoffer Skjellerud Sveine.

Hvordan vil du beskrive din tro? På hvilken måte kan troen være en styrke for deg?

Jeg vil si at troen min er ikke den største, men heller ikke den minste. Troen hjelper meg til å føle at jeg ikke er alene og at noe passer på meg.

Min tro er ikke veldig sterk, men jeg tror på at det må finnes noe mellom himmel og jord, og at ikke alt plutselig bare oppstod. Jeg syntes det er fint å tenke på at hvis man er i en vond situasjon er alltid Gud der for å hjelpe deg.

Jeg vet ikke helt hvordan jeg skal beskrive min egen to, men det er noen av delene i bibelen jeg er enig med, og noen ikke. Noen ganger kan troen min være en styrke fordi da jeg er i dårlige situasjoner så er det jo mange som tuller med sånn "jeg ber til Gud at dette ikke skjer", men noen ganger så syntes jeg det faktisk blir bedre av å be til Gud om det, fordi da føler jeg at det blir ivaretatt i hans hender.

Jeg tror ikke så mye på Gud selv om jeg er kristen og der-

for får jeg ikke så mye styrke av troen. Men jeg tror på det å komme til himmelen.

Jeg tror at det er mer mellom himmel og jord enn det vi forstår. Jeg tror at Gud finnes. Rett før prøver har jeg bedt til Gud om at han hjelper meg. Og når jeg har det vondt.

Mine tanker er ikke alltid nok til å tro. Jeg trenger også at andre har sanne tanker og tro, og at jeg leser sanne historier i bibelen og hører om dem f.eks. i kirken.

Tror du at bønn hjelper?

Jeg er ikke sikker på at bønn hjelper. I noen situasjoner eller sammenhenger kan mirakler skje.

Noen ganger tror jeg at bønn hjelper fordi Gud er her alltid for deg, men jeg tror det er mindre sannsynlighet for at Gud hjelper deg hvis det er du som har gjort noe dumt selv om folk sier han alltid er her for deg.

Bli med Cecilie Eriksen fra Barnegospel til Tokvam!

Foranledningen til denne artikkelen er en barnegospel-øvelse i Hov kirke. Elvira fra Odnes har vært med i koret det siste halvåret, og hennes mor Cecilie Eriksen var med og bar de litt tunge scene-elementene tilbake i kirken etter en øvelse. Cecilie tok to samtidig. «Håper de ikke ble for tunge for deg», sa jeg. «Nei da,» svarte hun. «Jeg jobber til daglig som sveiser på Tokvam jeg». Og mer skulle ikke til før menighetsbladets medarbeider fattet interesse for bedriften Tokvam og inviterte seg dit, til en guidet omvisning.

Elvira og mor Cecilie Eriksen, etter barnegospels opptreden på Hovlitunet i mai.

Cecilie møtte meg ved inngangen og hadde avtalt et møte med bedriftens leder, Finn Kristian Tokvam. Vi møtes på det særegne møterommet, med spennende sitater i store bokstaver på veggene. «The harder I work, the more luck I seem to have» (Thomas Jefferson) og «The person who says it cannot be done, should not interrupt the person who is doing it». (kinesisk ordtak).

God bedriftskultur

Det virker som dere er opptatt av å bygge en god bedriftskultur her? – Ja, menneskene som jobber her er den største

Bedriftsleder Finn Kristian Tokvam er tredje generasjon i Tokvam.

ressursen vi har. Vi ønsker å gi folk mulighet til å utvikle seg og er opptatt av å bygge en bedrift og skape en felles ideologisk plattform og en tro på det vi gjør, sier Finn Kristian. – Der ligner vi kanskje litt på dere i kirken, smiler han. Det nye kontorbygget er imponerende, og Cecilie kommenterer at nye garderober nettopp står ferdig for alle de som jobber i produksjonen. Et bevis på at de ansatte står i sentrum.

–Vi er opptatt å vaske ut skillelinjer mellom de som jobber her. Alle er like viktige i det samspill som bedriften er.

Bedriftens historie

Finn Kristian forteller om bedriftens historie fra bestefaren Kristian Tokvam startet produksjon av den første snøfreseren i 1958. – Utfordringen var da som nå, all snøen på vinteren. Bestefar var en kreativ oppfinner-type og bygget den første snøfreseren i kjelleren hjemme. Den måtte deles i to og sveises sammen igjen da den kom ut. Etter hvert leide et område i nærheten av gården av en nabobonde og satte opp et lite bygg der produksjonen gradvis ble bygget opp. Faren Edvard Tokvam tok over sammen med moren Kirsti. – De to sammen gjorde det til noe helt annet. Far har alltid stått i produksjonen, mens Kirsti var den som begynte å bygge strukturen rundt, etter hvert som flere ble ansatt: «Vi må ta vare på folkene våre», sa hun. Bedriften har nok i de fleste årene sett på selve produksjonen som «gullet», og administrasjonen som et nødvendig onde.

Finn Kristian forteller at de gradvis har bygget opp bedriften. De første årene var det mye sesongarbeid, med 90 % innleid på vinteren. I 2003 var vi 10 personer ansatt og omsatte for 10 millioner. Nå i 2024 er vi faktisk 46 ansatte og omsetter for rundt 130 millioner, med produkter for hele året. Vi har faktisk klart å opprettholde 10 % vekst i året, og det betyr at vi er gode. Ingen andre i bransjen har klart det.

Profesjonalisering

Det er tydelig at det har skjedd en profesjonalisering av bedriften under Finn Kristians ledelse. Han er utdannet fra BI, blant annet i økonomi og han sier selv at han både kan og liker å jobbe med den kommersielle utviklingen av de riktige produktene, med fokus på kunder og marked.

Hvor er markedet deres?– Vi produserer mye for Norge, Sverige Finland og Island, men også Canada og USA, forteller han. «Vi burde vel prøve oss på Afrika og Sahara også», skyter Cecilie humoristisk inn. –Jo, men det er faktisk ikke bare en vits, Cecilie, svarer Finn Kristian: – Vi har nylig fått en forespørsel fra Egypt som ønsker å få hjelp til å blåse bort all den sanden som legger seg i veien. Kanskje vi kan utvikle noe der, svarer han med et smil.

I dag arbeider 28 personer i produksjonen, mens 18 er i administrasjonen. Det skyldes også i stor grad den helt sinnsyke produktivitets-utviklingen, med sveise-roboter som stadig utvikles. Jeg vil likevel understreke at vi aldri har tatt inn maskiner

En lang rad med ferdige strøkasser, klare til levering.

og roboter som har erstattet folk, sier Finn Kristian. Fagarbeid, som blir stadig mer avansert, er fortsatt helt uvurderlig i bedriften.

Et kvinneyrke?

Og dette fører oss over til det vi har tenkt som det viktigste spørsmålet å stille? Er det å være sveiser i like stor grad et kvinneyrke som et yrke for menn? – I høyeste grad, svarer Finn Kristian. – På en måte handler det ikke først og fremst om kjønn, men om dyktighet, tenker jeg. Cecilie er ansatt her som en dyktig fagarbeider. Samtidig er det sikkert et poeng at vi kan bli flinkere til aktivt å bidra til å få flere kvinner til å arbeide i såkalte mannsdominerte yrker. Det ville være hyggelig og fint om vi kunne nærme oss 50/50. Foreløpig er vi så heldige å ha både Cecilie og Nora i produksjonen, i tillegg til mange kvinner i administrasjonen. – Har det betydning for miljøet i produksjonshallen?, spør jeg Cecilie. –Ja, jeg opplever at vi tilfører mye til arbeidsmiljøet her og bidrar positivt. Finn Kristian er hjertens enig. Kan det være vanskelig å arbeide i et så tradisjonelt mannsdominert yrke?, spør jeg Cecilie direkte. «Du må nok være litt tøff», innrømmer hun, «og du må nok tåle en litt røff språkbruk innimellom. Men jeg opplever at vi har et veldig godt arbeidsmiljø her, der vi kvinner respekteres».

Finn Kristian har allerede overskredet tiden han har avsatt og må haste videre. Cecilie tar meg med på en lærerik runde i produksjonshallene, der jeg får nærkontakt med alt utstyret som produseres. Cecilie viser meg de store strøkassene hun nettopp har sveiset ferdig, en del av prosessen er fortsatt manuell, og jeg

lærer også nye ting om strømaskiner med tallerkenspredere som er et ganske nytt produkt.

«Vi gjør vinter enkelt» er Tokvams slagord. Fortsatt er forskjellige typer og størrelser av snøfresere hovedproduktet. Både traktor-monterte fresere bak, men også frontmonterte. De produserer også snøploger og strømaskiner som også festes på

Cecilie viser meg de store strøkassene hun nettopp har sveiset ferdig, der en del av prosessen er fortsatt manuell.

traktorer og hjullastere. Men i sommerhalvåret er krattknusere nå et viktig produkt under utvikling, i flere forskjellige utførelser og størrelser.

Cecilie har brukt et par timer av sin arbeidstid på å ta seg av meg, og jeg takker hjertelig for et spennende møte med en solid og ekspansiv bedrift i nabokommunen. Og til sist må jeg jo gi en oppfordring til de av mine sambygdinger og bønder som trenger nytt utstyr til snøfresing og strøing (eller krattknusing!) Handle lokalt og «gjør vinter enkelt».

Øystein Wang

Cecilie Eriksen og Nora Langerud er de to kvinnene som jobber i selve produksjonen.

Kunstutstilling på Peder Balke senteret

Søndre Land satte sitt preg på sommerens kunstutstilling på Peder Balke-senteret.

Ved åpningen lørdag 11. mai deltok Ellen Andrea Wang med musikk, sammen med saksofonist Hanna Paulsberg.

Og «vår egen» Ingunn O. Myrland er en av utstillerne.

Hennes arbeider er å finne i nabobygget til hovedhuset, i Tepaviljongen Vifland og den kan sees fram til den 21. juli.

(Åpningstider: tirs.-lørd. kl 11-16. Søndag kl 12-16)

Billedkunstner og kunsthåndverker Ingunn O. Myrland har de siste årene konsentrert seg mer og mer om en selvutviklet teknikk og arbeidet med store tekstile bildetepper. Hun jobber med utgangspunkt i foto som hun så bearbeider gjennom en digital prosess, abstraherer og overfører på tekstilene gjennom en tegneprosess. Så klippes alle prikker og streker ut og de perforerte tekstilflatene monteres mot svart bakgrunn, kan vi lese i presentasjonen av utstillingen. Fotoene er hentet fra hennes egen privatsfære. Nærhet, eller fraværet av nærhet er viktige stikkord når hun leter etter bildemotiver. Det lille mennesket i den store sammenhengen, vårt forhold til hverandre og naturen, og ulike livsfaser som barndom, ungdom og alderdom. Hennes utstilling har tittelen: DET SOM FØR VAR NÅ.

To av Ingunn O Myrlands arbeider, med bruk av den beskrevne teknikken: «Jeg drar, men jeg kommer tilbake (t.v) og «Lille gutt».

Land Kunstforenings Festivalutstilling, Grette 8-21. juni. «Ode til organismen»

Det er to unge kunstnerne som stiller ut denne sommeren.

«Vår egen» Ellinor Myskja Balke og Benedicte Dahm, (begge f. 1997). Ellinor har bakgrunn fra illustrasjon og bokbinding, og hun er opptatt av å utforske hvordan tegninge skifter uttrykk og betydning i forskjellige format.

Tematisk interesserer hun seg for absurditeten ved eksistensen, og innenfor dette, hvordan filosofi, håndverk og landskap skaper en følelse av mening, sentrert rundt hvordan materialitet og formalitet er betydningsbærende, og hvordan mye av vår opplevelse av narrativ er taktil. Flere av hennes arbeider i «Ode til organismen» bærer preg av dette og hyller «det absurde med å eksistere i en kropp som bare er en stor klump med kjøtt». Vi får se en fotoanimasjon med abstrakte malte bilder, bygget over følgende dikt av Ellinor Myskja Balke:

Ode til organismen

Man spiser sitt daglige brød

Det forsvinner ned i gapet

og blir av et sted man ikke kjenner til

Det havner i et stort og fremmed landskap

En maurtue av kjøtt

Et hav av medisterdeig

Dette landskapet rommer store konsekvenser

Et absurd autonomt maskineri

som stillferdig utfører sin voldsomme oppgave

Mens vår utvendige avstumpede hverdagslighet

fortsetter sin salige gang

herjes det i organene

Kontrasten mellom den interne og eksterne realitet

gjør mennesket til et skrøpelig konsept

en eksistensielt belastet biologisk klump

Kroppen er en slagmark for hendelsesforløpet

enhver handling støper deg litt annerledes

man ender til slutt opp som en uforklarlig og skrumpet rosin

Vi tar litt for lett på rammene rundt vår eksistens

for det jobbes så vilt under huden

utsidens inntrykk distraherer

Kroppens evinnelige prosesser holder oss vitale

på fremmede premisser

man er et ladd våpen og en sårbar skrott

Vi kommanderer våre klumsete lemmer rundt

og mesker oss med vår smålige makt over dens mobilitet

Men organismen smiler overbærende og med nåde

Denne kjøttfylte bopel er alltid nærmest og veldig fjern.

Benedicte Dahm f. 1997, viser tegninger, keramiske skulpturer, animasjoner og lyd, som utforsker hvordan kroppen forholder seg til andre kropper, arbeid, mat og naturen rundt oss. Hun ble i 2023 ferdig med sin master fra kunstakademiet i Bergen. Gjennom historiefortelling ønsker hun å synliggjøre infrastrukturen rundt oss og utforske hverdagsobjekter. Her ser vi hennes arbeid: «Rensesystemet 2024. Keramikk og funnet objekter»

Øystein Wang

Toten Treningssenter Hov
Grettegutua 1a, 2860 Hov
61 12 30 77
totentreningssenter.no

Telefon : 91 74 58 73 (Døgnvakt)
E-post : post@skeieror.no
Adresse : Granumsenga 4, 2864 Fall

Varmepumper • Varmeanlegg
Baderom • Tekniske rørinstallasjoner
Vann- og avløpsanlegg

SKRIFTHUGGER'N AS

v/Jørn Westby.

Inskripsjoner og oppussing
av navn
utføres på kirkegården.

Tlf. 413 21 075
2350 Nes
post@skrifthuggern.no

Moen gård
OVERNATTING/BRUKTHANDEL

Tlf. 61 12 60 07 / 957 60 234
www.moengard.com

Rør Åpner'n AS

Lekkasjesøk av vannrør?
Lokalisering av nedgravde rør?

Ole Kristian Haugom, tlf: 97 03 40 35
Eirik Haugom, tlf. 90 51 37 92
post@rorapnern.no

NORLI DOKKA
BØKER - LEKER - PAPIR - HOBBY
10-18(16)
61 11 19 52

Bank fra A til Å
Tlf: 04 800
www.dnb.no

El-forsyning og
El-installasjon
Tlf: 61 11 27 00 Dokka
www.vokks.no

2829 ODNES - Norway
Tlf. 61 12 97 00 - Fax 61 12 97 01
Din lokale tømmerkjøper
Vi utfører leieskur - kort ventetid

OVER 50 NYE STEINER I UTSTILLING PÅ GJØVIK

Vi utfører oppussing
og navntilføyelse.
Pris på ny steiner
fra 6.900,-
RASK LEVERING!

Marcus Thrane sgt. 4, 2821 Gjøvik
tel: 61 15 05 80 | www.trostrudbegrovelse.no

Landaasen
Rehabiliteringssenter
Landåsvegen 747
2861 Landåsbygda
Sentralbord: 61 12 40 00

Granum Gård
Overnatting med frokost
Møter - kurs - selskaper
- grupper - arrangement
Granumsvegen 8, 2862 Fluberg
Hjemmeside: granumgard.com
Kontakt oss for bestilling eller tilbud.
mariannekonow@gmail.com | 93 08 47 02

Menighetsrådene i Søndre Land vil igjen takke alle lesere som har gitt en gave til menighetsbladet. Tusen takk for støtten!

Både redaksjonen og alle som deler ut i bladet gjør en gratis innsats! Tusen takk for en fantastisk jobb dere gjør!

Det som ikke er gratis er trykking av bladet. Alt blir dyrere, så vi tør å minne om at alle gaver mottas med takk fortsatt. Dere kan bruke Vipps 583367, eller konto 2075 08 21163, og merk gaven med Menighetsbladet.

NB! Til dere som abonnerer på bladet: Kontingenten på kr 300,- for 2024 må betales før de neste numrene sendes ut gjennom posten.

Vi minner også om muligheten til å lese alle nummer av bladet digitalt på kirken i Søndre Land sin hjemmeside. kirkenisondreland.no. Menighetsrådene.

T-Beauty Hov

Timebestilling:
98 80 70 30
www.t-beautyhov.com

-Fotpleie
-Vipper og bryn
-Negler
-Hårfjerning
-Gavekort
-Hjemmebesøk

Ensomheten tar ikke ferie.
GI EN SAMTALE TIL EN
SOM TRENGER DET.

Send sms **ALLTID3** til **2160 (150,-)**
Kontonummer: 7011 05 20067

Rør Åpner'n AS

Har du **tette** eller **tela** rør?

Ole Kristian Haugom, tlf: 97 03 40 35
Eirik Haugom, tlf. 90 51 37 92
post@rorapnern.no

Land Begravelsesbyrå

Innehaver Norvald Åbø
Ordner alt ved begravelser og kremasjoner
- Gravmonumenter, skrifthugging,
- Blomster og kranser, bæredekorasjoner
Også utenfor distriktet Døgnvakt: **61 12 60 17**
Vi ønsker å bidra til en verdig gravferd 2864 Fall

HOV *Bilverksted*

Tlf. 61 12 29 88 / Mob. 977 91 959

Dokka Begravelsesbyrå A/S

Nordre Land, Søndre Land og Etnedal - eller hvor det måtte være bruk for oss.
Ordner alt vedrørende begravelser og kremasjoner.

Kranser, blomster og bæredekorasjoner.
Gravmonumenter Skrifthugging

61 11 20 00

Elin og Endre Rudstaden
952 36 954 - 992 92 696

DØGNVAKT
2870 DOKKA

JURIDISK RÅDGIVNING

Jurist Gunnar H. Rudstaden

- Kontraktsrett
- Testamenter, m.m.
- Eiendomsrett, m.m. Almen praksis

Tlf. 992 29 577 | grudstaden@gmail.com | 2870 Dokka

Du finner oss på Landsbyporten
Dokkas nye samlingssted

SKIN
tonic

FRISØR'n
Dame og herrefrisør

SønderbySKO

Landsbyporten - 2870 Dokka - Tlf. 61 11 06 23

SØNES A/S
GULL - SØLV - GAVER
TLF 61 11 22 16 - 2870 DOKKA

GUDSTJENESTER

Søndag 23. juni

Landåsbygda kirke kl.13. Gudstjeneste VFN

Søndag 30. juni

Hov kirke kl. 11. Gudstjeneste VFN

Søndag 7. juli

Fluberg kirke kl. 11. Gudstjeneste VFN

Skute kirke kl. 13. Dåpsgudstjeneste VFN

Søndag 14. juli

Hov kirke kl. 11. Gudstjeneste VFN

Søndag 21. juli

NB! Ingen gudstjeneste i Søndre Land

Mandag 29. juli - Olsok

Fluberg gamle kirketomt kl.18.

Olsokgudstjeneste. ØW

Ta med stol!

Søndag 4. august

Hov kirke kl.11 Gudstjeneste ØW

Søndag 11. august

Enger kirke kl 11. Gudstjeneste ØW

Søndag 18. august

Hov kirke kl.11. Helt førsteklasses gudstjeneste.

VFN og BRG

Søndag 25. august

Fluberg kirke kl.11. Gudstjeneste. VFN

Kula, Lomsjøen kl 12. Friluftsgudstjeneste. ØW

Samarbeid Skute menighet og

S. Land Jeger og fiskerforening.

Søndag 1 september

Hov kirke kl.13 Gudstjeneste

Konfirmantpresentasjon ØW

Enger kirke kl.13 Gudstjeneste

Konfirmantpresentasjon ØW

Søndag 8. september

Landåsbygda kirke kl.11.

Gudstjeneste Konfirmantpresentasjon. VFN

Søndag 15. september

Hov kirke k kl 11. Gudstjeneste ØW

Gullkonfirmanter deltar.

Nordgardshågan, Bergegarda kl 17.

Jegergudstjeneste ØW

Søndag 22. september

Fluberg- kirke kl 11:

Gudstjeneste med konfirmantpresentasjon

og gullkonfirmanter. VFN

Fluberg kirke kl 17- Tårnagengudstjeneste BRG og VFN

Søndag 29. september

Skute kirke kl 11: Høsttakkefest VFN.

Hov kirke kl 13: Gudstjeneste ØW

Søndag 6. oktober

Fluberg kirke k kl 11. Gudstjeneste VFN

Søndag 13. oktober

Hov kirke k kl 17. Familiegudstjeneste ØW

Utdeling av Min kirkebok til 4-åringene.

Barnegospel deltar.

Søndag 20. oktober.

Fluberg kirke kl.11:

Familiegudstjeneste. Utdeling av 4-års bok

Send SMS til 95 27 94 98 om du ønsker å få informasjon om gudstjeneste-tilbudet på SMS (sendes hver helg - og tjenesten er gratis).

Gi en gave til Menighetsbladet for Søndre Land!

Frivillig årsabonnement for 2024: Kr. 300,- For abonnenter som får bladet tilsendt via posten,

vpps

må abonnementet betales.

- til nr: 583367 -

eller benytt konto: 2075 08 21163
(merk med: Menighetsbladet).